

AAV-001-0012133 Seat No. _____

First Year B. A. (Sem. II) (CBCS) Examination

April / May - 2016

Philosophy : Paper - IV

(Elective-II) (Intro. to Epistemology)

Faculty Code : 001

Subject Code : 0012133

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના: દરેક પ્રશ્નના જવાબ મુખ્ય ઉત્તરવહીમાં જ લખવા.

૧ M.C.Q.

૨૦

(૧) 'વેદ' શબ્દનો અર્થ શું છે ?

- (A) જ્ઞાન
- (B) તર્ક
- (C) શંકા
- (D) અજ્ઞાન

(૨) જ્ઞાનપ્રાપ્તિનું મૂળભૂત સાધન કયું છે ?

- (A) અનુમાન
- (B) ઉપમાન
- (C) પ્રત્યક્ષ
- (D) શબ્દ પ્રમાણ

(૩) ન્યાય અનુસાર પ્રત્યક્ષ પ્રમાણના ઘટકો કેટલા છે ?

- (A) બે
- (B) ત્રણ
- (C) ચાર
- (D) પાંચ

(૪) સૌ પ્રથમ પાશ્ચાત્ય અનુભવવાદી ચિંતક કોણ છે ?

- (A) ડેકાર્ટ
- (B) બર્કલે
- (C) હ્યુમ
- (D) એપિક્યુરસ

- (૫) સોક્રેટીસ અનુસાર જ્ઞાન એ શું છે ?
- (A) શંકા
(B) તર્ક
(C) સદ્ગુણ
(D) સત્ય
- (૬) પ્લેટો અનુસાર ઈન્દ્રિયજ્ઞાનની કક્ષા કઈ છે ?
- (A) અભિપ્રાય
(B) શંકા
(C) વિજ્ઞાન
(D) તર્ક
- (૭) જન્મજાત વિચારોનો ખ્યાલ આપનાર ચિંતક કયા છે ?
- (A) પ્લેટો
(B) બર્કલે
(C) હ્યુમ
(D) ડેકાર્ટ
- (૮) લોક સત્યનો કયો સિદ્ધાંત સ્વીકારે છે ?
- (A) સંવાદિતા
(B) અનુરૂપતા
(C) વ્યાવહારિક
(D) તાત્કાલિકતા
- (૯) 'જ્ઞાન' શબ્દનો અર્થ શું થાય ?
- (A) જાણવું
(B) ચિંતન
(C) વિચાર
(D) શંકા
- (૧૦) નીચેનામાંથી કયા ચિંતક સમીક્ષાવાદી છે ?
- (A) ડેકાર્ટ
(B) લૉક
(C) કાન્ટ
(D) હ્યુમ

(૧૧) રેખાના વિભાગીકરણનો સિદ્ધાંત કોણે આપ્યો ?

- (A) કાન્ટ
- (B) પ્લેટો
- (C) ડેકાર્ટ
- (D) સ્પિનોઝા

(૧૨) લૉક અનુસાર જ્ઞાનનો મૂળભૂત સ્ત્રોત કયો છે ?

- (A) અંતઃસ્ફુરણ
- (B) મન
- (C) તર્ક
- (D) અનુભવ

(૧૩) કાન્ટની જ્ઞાનમીમાંસાનું સ્વરૂપ કેવું છે ?

- (A) સમીક્ષાવાદી
- (B) બુદ્ધિવાદી
- (C) અનુભવવાદી
- (D) શંકાવાદી

(૧૪) જ્ઞાનમીમાંસામાં કોપર્નિકન ક્રાંતિ કરનાર ચિંતક કોણ છે ?

- (A) લોક
- (B) હ્યુમ
- (C) કાન્ટ
- (D) બર્કલે

(૧૫) તમામ જ્ઞાનની અભિવ્યક્તિનું સાધન વિધાન છે.

- (A) સાચું
- (B) ખોટું
- (C) કદાચ
- (D) આમાંથી એક પણ નહીં

(૧૬) જ્ઞાત પરથી અજ્ઞાત પર જવાની ક્રિયા

- (A) પ્રત્યક્ષ
- (B) અનુમાન
- (C) કર્મ
- (D) શંકા

- (૧૭) 'સત્ય સ્થિર નથી' સત્યનાં કયા સિદ્ધાંતની આ માન્યતા છે ?
 (A) સંવાદિતા (B) અનુરૂપતા
 (C) વ્યાવહારિક (D) તાત્કાલિક
- (૧૮) સત્ય અંગેના સિદ્ધાંતો કેટલા છે ?
 (A) પાંચ (B) ત્રણ
 (C) બે (D) ચાર
- (૧૯) ડેકાર્ટનો જ્ઞાનમીમાંસકીય સિદ્ધાંત કયો છે ?
 (A) બુદ્ધિવાદ (B) અનુભવવાદ
 (C) શંકાવાદ (D) સમીક્ષાવાદ
- (૨૦) રૂપતત્ત્વોનો ખ્યાલ કોણે આપ્યો ?
 (A) સોક્રેટીસ (B) પ્લેટો
 (C) કાન્ટ (D) ડેકાર્ટ
- ૨ જ્ઞાનનો અર્થ સમજાવી જ્ઞાનમીમાંસાનું કાર્યક્ષેત્ર સ્પષ્ટ કરો. ૧૦
અથવા
- ૨ અનુમાનના પ્રકારો સમજાવો. ૧૦
- ૩ વિધાનનાં પ્રકારો સ્પષ્ટ કરો. ૧૦
અથવા
- ૩ શંકાવાદની વિવિધ દલીલો રજૂ કરો. ૧૦
- ૪ (અ) ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈપણ એક) ૮
 (૧) “ખ્યાલ”નો વિકાસ
 (૨) શબ્દ પ્રમાણ
- (બ) ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈપણ એક) ૮
 (૧) ઉપમાન
 (૨) સંવાદિતાનો સિદ્ધાંત
- ૫ ટૂંકા ઉત્તરો લખો : (કોઈપણ બે) ૧૪
 (૧) વિધાનની વ્યાખ્યા અને સ્વરૂપ સ્પષ્ટ કરો.
 (૨) સત્યનો અનુરૂપતાનો સિદ્ધાંત રજૂ કરો.
 (૩) પરાર્થાનુમાન વિગતવાર સમજાવો.
 (૪) સત્યનો વ્યવહારવાદી સિદ્ધાંત રજૂ કરો.

ENGLISH VERSION

Instruction : Write answers of all questions in main answer sheet.

- 1** M.C.Q. **20**
- (1) What is the meaning of the word 'Veda' ?
- (A) Knowledge
 - (B) Logic
 - (C) Doubt
 - (D) Ignorance
- (2) Which is the main means of the attainment of knowledge ?
- (A) Inference
 - (B) Analogy
 - (C) Perception
 - (D) Verbal testimony
- (3) How many components of the perception according to Nyaya ?
- (A) Two
 - (B) Three
 - (C) Four
 - (D) Five
- (4) Who was the first western empirical thinker ?
- (A) Descarte
 - (B) Berkeley
 - (C) Hume
 - (D) Epicurus
- (5) What is knowledge according to the Socrates ?
- (A) Doubt
 - (B) Logic
 - (C) Virtue
 - (D) Truth
- (6) Which is the stage of science knowledge according to the Plato ?
- (A) Opinion
 - (B) Doubt
 - (C) Science
 - (D) Logic

- (7) Who gave the concept of Innate Ideas ?
(A) Plato
(B) Berkeley
(C) Hume
(D) Descarte
- (8) Which theory of truth accepted by Locke ?
(A) Coherence
(B) Correspondence
(C) Pragmatic
(D) Immediacy
- (9) What is the meaning of the word 'Knowledge' ?
(A) Know
(B) Thinking
(C) Thought
(D) Doubt
- (10) Which of the following thinker is a critical ?
(A) Descarte
(B) Locke
(C) Kant
(D) Hume
- (11) Who gave the theory of divided line ?
(A) Kant
(B) Plato
(C) Descarte
(D) Spinoza
- (12) Which is the main source of knowledge according to the Locke ?
(A) Intuition
(B) Mind
(C) Logic
(D) Experience
- (13) What is the nature of Kant's Epistemology ?
(A) Criticist
(B) Rationalist
(C) Empiricist
(D) Sceptic
- (14) Who thinker did the Copernican Revolution ?
(A) Locke
(B) Hume
(C) Kant
(D) Berkeley

- (15) The proposition is the means of expression of all knowledge
- (A) Right
 - (B) Wrong
 - (C) Perhaps
 - (D) None of above
- (16) The action from the known to the unknown
- (A) Perception
 - (B) Inference
 - (C) Action
 - (D) Doubt
- (17) Which is the theory of truth in this belief "Truth is not stable" ?
- (A) Coherence
 - (B) Correspondence
 - (C) Pragmatic
 - (D) Immediacy
- (18) How many theories for truth ?
- (A) Five
 - (B) Three
 - (C) Two
 - (D) Four
- (19) Which is the epistemological theory of Descarte ?
- (A) Rationalism
 - (B) Empiricism
 - (C) Scepticism
 - (D) Criticism
- (20) Who gave the concept of the ideas ?
- (A) Socrates
 - (B) Plato
 - (C) Kant
 - (D) Descarte

2	Explain the meaning of knowledge and clarify the scope of epistemology.	10
OR		
2	Explain the types of the proposition.	10
3	Clarify the types of the Inference.	10
OR		
3	State the various arguments of scepticism.	10
4	(a) Write short note : (any one)	8
	(1) Evolution of concept	
	(2) Verbal testimony	
	(b) Write short note : (any one)	8
	(1) Analogy	
	(2) Coherence theory	
5	Write short answers : (any two)	14
	(1) Clarify the definition and nature of proposition.	
	(2) State the correspondence theory of truth.	
	(3) Explain the interference for another in detail.	
	(4) State the pragmatic theory of truth.	
